

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum V. Decretalium, Per Quadraginta, Et Unum Titulos Distributum,
In quo agitur De Judicio criminali, exponendo primùm actiones in eo
judicio instituendas, & suscipiendas, ...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1709

Articulus XV. De remoto effectu excommunicationis majoris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73064](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73064)

cipere; Epistolam ab ipso scriptam legere, post ejus obitum. Hinc in *e. inter alia* 31. de sent. excommunic. traditur hæc regula: quod, qui prius obligati alicui erant ad familiare obsequium; eidem etiam excommunicato communicare teneantur; excipiuntur tamen Clerici respectu Episcopi, & Monachi subditi respectu Abbatis excommunicati, nisi habeant titulum subjectionis; temporalis servitii; Sic Barbosa ibi, n. 10. & 11. aliud est quoad actus jurisdictionis; nam sine his præstari possunt servitia, consequenter in illis non tenentur; Barbosa n. 9.

2011 *Lex* hic significat legem, seu obligationem conjugalem; propter quam ab obligatione non communicandi cum excommunicato vitando excipitur uxor. Hæc enim non solum quoad usum conjugalem, & obsequia solita, sed etiam quoad omnia alia communicare potest cum marito excommunicato vitando, ut constat ex *e. inter alia*, 31. de sent. excom. & tenet Hurtado cit. D. 9. de excom. diff. 4. Excommunicatio enim, ut dixit Innocentius III. in cit. *e. inter alia* non privat excommunicatum suo jure; ergo illi reddendum est, quod ei debetur; & quamvis in *e. quoniam multos*, 11. q. 3. solum sermo sit de uxoris, quibus permittitur communicatio cum excommunicato marito (cum frequentius sit excommunicari viros, quam mulieres) extenditur tamen etiam ad maritum respectu uxoris excommunicatæ propter allatam rationem. Hæc tamen omnia intelligi vult Castropalaus, si quis conjugum excommunicatus ob aliam causam, quam matrimonialem; Sic etiam Bauny de cens. D. 6. q. 4. & Barbosa in cit. c. n. 5. tunc enim excommunicatio (cum pender lis, & divorcium de valore matrimonii) petit eorum cohabitationem impedire. Deinde etiam, si unus scienter nupsit excommunicato vitando; sed hoc negat Sanch. de matr. l. 9. D. 14. n. 11.

2012 *Humile* significat obsequia à servis Domino; à liberis Patri exhiberi posse sine poena, aut culpa; Bauny cit. *f. Lex*, & habetur *e. si verè*, 34. h. t. Notat autem Hurtado cit. n. 24. per *servos* hic non intelligi vasallos; hi enim nec sunt filii, nec servientes, nec aliter de familia Domini temporalis. Et ob eandem rationem vult etiam clericos non excipi à prohibitione communicandi cum excommunicato suo

Tom. V.

Episcopo, nec econtra. Solum ergo ly *humile* comprehendit servientes ex obligatione prius, quam incurreretur censura, contracta. *Res ignorata* significat ignorantiam tam juris, quam facti, quæ sicut operantem eximit à peccato, sic etiam eximit à poena. *Necessè* verò significat necessitatem tam spiritualem, quam temporalem excommunicati, vel communicantis, quæ si postulet communicationem excommunicati cum non excommunicato, vel econtra facit immunem à culpa, & poena; Sic Bauny de censur. D. 6. q. 4. ex *e. inter alia*, 31. de sent. excom. Quod enim non est in lege licitum, necessitas licitum facit, inquit 4. regula juris.

ARTICULUS. XV.

De remoto effectu excommunicationis majoris.

2013 **T**Res effectus habet excommunicatio major, qui remote vocantur, ut ait Hurtado hic D. 11. n. 1. quia non incurruntur immediatè ob excommunicationem, sed ob transgressionem excommunicationis vel prohibitionis. Primus est, quod is, qui convenitur super crimine sive civiliter, sive criminaliter, & ob contumaciam in ea causa excommunicatur, atque in ea excommunicatione per annum perseverat, censetur convictus de eo crimine, ut deducitur ex *e. rursus*, ibi: *si verò intra annum causam suam purgare contempserint, nulla eorum vox postea audiat. & c. quicumque*, 11. q. 3. ubi Gelasius Pontifex, *Quicumque*, ait, *intra anni spatium civiliter, sive publice causam suam coram suis excommunicatoribus non peregerint, ipsi sibi aditum audientia clausisse videantur*. Quod si obstinato animo sine communionem defuncti fuerint, nos eorum causam, juxta B. Leonis Prædecessoris nostri sententiam, divino judicio reservantes, *quibus vivis non communicavimus, nec mortuis communicare debemus*.

2014 Secundus est, quod is, qui excommunicatione (idem dic de suspensione & interdicto) innodatus, obdurato animo in ea per annum perseverat, fiat suspectus de hæresi, & ut talis possit puniri; intellige secundum praxim, quod inducat purgationem, in qua, si deficiat, puniri poterit ut hæreticus. Tertius effectus est irregularitas, quæ incurritur à Clerico excommunicato, suspensio, vel interdicto, exercente soleniter

LII

niter

niter officium Ordinis sacri, quem habet, ut constat ex c. 1. de sent. & re iudicata, ibi: *Si suspensione durante damnabiliter ingesserit se divinis, irregularitatis laqueo se involvet;* id, quod etiam habetur in c. 1. h. t. in 6. ibi: *Si contingeret, eos sic suspensos divina officia exequi sicut prius, irregularitatem non effugient juxta Canonicas Sanctiones;* item c. 15, cui, 20. eod. in 6. Sic Hurtado loco cit. quibus addit Bauny de censur. tract. 1. q. 10. etiam de illo, qui tale quid coram se exerceri scienter imperat. Hæc tamen intellige de re ipsa censurato; non eo, qui solum talis putetur.

2015 Nota autem, hanc irregularitatem esse reservatam Papæ, licet excommunicatio esset ab inferiore Prelato per cit. c. 1. de sent. excommunicatio in 6. ibi: *Super qua non nisi per Summum Pontificem poterit dispensari.* Procedit autem hæc poena excommunicati, si divinis se ingerat, si ligatus sit excommunicatione majori. Nam de hac simpliciter accepta textus loquitur; qui enim in excommunicatione minori celebrat, ob hoc non fit irregularis. Sic Bauny loc. cit. t. 1. q. 10. & probabilius intelligitur de exercitio officii, quod ab Ordinibus pendet; & solum infligit poenam propter talem actum *presumptuose*, ac *temerè* exercitum.

ARTICULUS XVI.

De Excommunicatione minori.

2016 **E**Xcommunicatio minor est censura Ecclesiastica, quæ propter communicationem cum excommunicato contracta privat usu passivo Sacramentorum, ac participatione beneficiorum Ecclesiasticorum; sic Bauny de cens. t. 5. D. 6. q. 1. patet ex c. *Si celebrat*, de Cleric. excommunic. ministr. Incurritur etiam ab Episcopo communicante otiosè cum excommunicato vitando, esto denunciatus sit ab ipso; Barbosa in c. *cum desideres*, hic n. 4. Inter ejus effectus primus est, amittere jus passivum recipiendi Sacramenta; secundus, excludere ab electione passiva ad beneficium, quatenus, si electio talis excommunicati fiat, irritanda est, ut patet ex c. *Sic celebrat*, de excommunic. ministrante; ubi Gregorius IX. sic loquitur: *Si celebret à minori excommunicatione ligatus, licet graviter peccet, nullius tamen notam irregularitatis incurrit, nec eligere prohibetur, vel ea, quæ ratione jurisdictionis sibi competunt, ex-*

ercere. Si tamen scienter talis electus fuerit, ejus electio est irritanda. pro eo quod ad suspensionem eorum eligitur, à quorum perceptione, a sanctis Patribus est privatus. Peccat autem conferendo Ecclesiastica Sacramenta, sed ab eo collata virtutis non caret effectum, cum non videatur à collatione, sed participatione Sacramentorum (quæ in sola consistit perceptione) remotus. Dummodo non in contemptum Ecclesiasticae disciplinae, videlicet contra prohibitionem Superioris, communioni excommunicatorum pertinaciter se ingererit: in quo casu est anathemate feriendus.

Not. tamen 1. quod excommunicatio minor directè privet solum jure passivo recipiendi Sacramenta; & tantum indirectè jure passivo recipiendi beneficia; ideo enim privat illo, quia privat receptione Sacramentorum, ad quam beneficium saltem remote ordinatur, quia ordinatur ad celebrationem, ac proinde ad suspensionem ordinum, & Eucharistiæ; Sic Hurtad. D. 14. diff. 1.

Not. 2. mutuam communicationem fidelium, & excommunicati (ob quam solum nunc contrahitur excommunicatio minor, ut notat Hurtado cit. D. 16. n. 1.) prohibitam esse, ut vult Hurtad. D. 11. diff. 2. n. 5. intuitu ac virtute religionis; ac proinde esse peccatum oppositum religioni, quod Hurt. vocat peccatum irreligiositatis; facta enim prohibitio est in odium excommunicati, tanquam indigni communicatione fidelium, qui sunt membra Ecclesiæ.

Not. 3. Suspensionem Sacramentorum in excommunicatione minori illicitam esse, cum violat prohibitionem Ecclesiæ; & quidem, ut vult Hurtado D. 16. Diff. 1. n. 2. mortaliter, ut habetur ex textu in c. *si celebrat*, de quo supr. ubi dicitur, quod, si in excommunicatione minori celebret, *peccet graviter*; non autem, quia ministrat, ut patebit; ergo quia recipit. Dubitatur autem, an licet Sacramenta illicitè, tamen valide recipiat? affirmativam teneri à Navarro, & Covar. Vasquez autem, & alii, quos citat, & sequitur Hurtado cit. n. 3. ait, esse inhabilem ad recipiendum Sacramentum poenitentiae, esto naturaliter oblitus esset suæ excommunicationis; quod Ecclesia cum removeat à Sacramentorum susceptione, quantum potest; Sed P. Anton. Efcobar. Theol. mor. l. 10.